

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА
галузі знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради

 Андрій КРИСОВАТИЙ

(протокол № 9 від 26 травня 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з вересня 2021 р.

*Ректор Андрій КРИСОВАТИЙ

(наказ № 234 від «27» травня 2021 р.)

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

«ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ»

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА
галузі знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА**

Перший проректор

Микола ШИНКАРИК

*Начальник відділу моніторингу якості
освіти та методичної роботи*

Сергій ШАНДРУК

Декан факультету

Оксана ГОМОТЮК

Голова ГЗС

Лілія РЕБУХА

Завідувач кафедри

Лілія РЕБУХА

Гарант ОПП

Лілія РЕБУХА

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Ребуха Л.З. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології і педагогіки

Кізима Т.О. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія;

Сидор І.П. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія;

Коваль С.Л. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія.

Рецензії-відгуки:

1. Професора кафедри машинознавства і транспорту Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка, доктора педагогічних наук, професора Романа ГОРБАТЮКА;

2. Директора ліцею Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола Любомира ЧОРНІЯ;

3. Заступника начальника управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації, начальника відділу реформування освітньої діяльності Ганни ЗВАРИЧ.

4. Директора Тернопільського вищого професійного училища сфери послуг та туризму Галини ГРУШКО.

**1 Профіль освітньо-професійної програми «Фінансова грамотність»
спеціальності 015 «Професійна освіта»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Західноукраїнський національний університет, кафедра освітології і педагогіки, кафедра фінансів ім. С.І. Юрія
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр Кваліфікація: ступінь вищої освіти – магістр спеціальність «Професійна освіта» освітньо-професійна програма «Фінансова грамотність»
Офіційна назва освітньої програми	«Фінансова грамотність»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитація у 2020 році
Цикл/рівень	НРК України
Передумови	Бакалавр, спеціаліст
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.tneu.edu.ua/public_information/educational-programs/
2 – Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка нової генерації висококваліфікованих соціально-відповідальних фахівців професійної освіти з високим комунікативним рівнем, здатних на основі наукового пошуку і творчої самореалізації та у межах набутих компетентностей ідентифікувати й вирішувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми, пов'язані з підвищенням рівня фінансової грамотності, на основі інноваційних освітніх методик її викладання у закладах освіти України, що дасть їм змогу бути активно залученими до національного освітньо-професійного і наукового простору та активної міжнародної промоції.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь спеціальність) знань,	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта» галузі знань 01 «Освіта/педагогіка» Об'єкти вивчення та діяльності: структура та функціональні компоненти системи професійної освіти; основи, технології та обладнання для виконання спеціальних робіт, пов'язаних із використанням методів відповідних наук на підприємствах, в установах та організаціях галузі/сфери відповідно до спеціалізації. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних здійснювати фахову за спеціалізацією та освітню діяльність із професійної підготовки кваліфікованих робітників, молодших спеціалістів, бакалаврів для забезпечення виробничого процесу на підприємствах, в установах та організаціях галузі/сфери відповідно до спеціалізації. Теоретичний зміст предметної області. Основні поняття, концепції, принципи і технології наук про освіту, фундаментальних і

	<p>прикладних наук галузі відповідно до спеціалізації. Застосування теорій і методів наук про освіту та фундаментальних і прикладних наук галузі відповідної спеціалізації для розв'язання складних задач і вирішення практичних проблем в професійній освіті та виробничій діяльності відповідно до спеціалізацій або у процесі навчання.</p> <p>Методи, методики та технології. Методи організації, здійснення, стимулювання, мотивації та контролю за ефективністю і корекції навчально-пізнавальної діяльності; бінарні, інтегровані (універсальні) методи навчання; професійно-орієнтовані методики; навчальні, виховні розвивальні освітні та технології коучингу для застосовування у процесі освітньої, науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності.</p> <p>Інструменти та обладнання. Електронне оснащення та програмне забезпечення освітнього процесу, інформаційно-технічні засоби навчання; сучасне промислове, дослідницьке, технологічне обладнання та програмне забезпечення предметної галузі відповідно до спеціалізації.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фінансова грамотність» орієнтована на підготовку здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/педагогіка», спеціальності 015 «Професійна освіта»
Основний фокус освітньої програми	Програма сфокусована на розвитку педагогіко-професійних здібностей студентів, формуванні професійних компетентностей щодо методики викладання фінансової грамотності в освітніх закладах на основі набутих знань як з педагогічної майстерності та методики викладання, так і фахової компетенції у сфері фінансової грамотності. Ключові слова: професійна освіта, професійна діяльність, педагогічна майстерність, методика професійного навчання, методика викладання, інноваційні технології викладання, дидактика, організаційно-фінансове забезпечення, фінансова грамотність.
Особливості програми	Програма побудована за принципом поєднання теоретичних знань та практичних навичок професійної діяльності. Вона передбачає формування здатності до критичного осмислення концептуальних основ педагогіки та професійної освіти; здатності сприяти підвищенню рівня фінансової грамотності сучасної молоді та оцінювати його вплив на формування моделей її фінансової поведінки; вміння за допомогою сучасних інноваційних навчальних методик викладати фінансову грамотність у закладах освіти України.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники освітньо-професійної програми «Фінансова грамотність» мають право викладати у загальноосвітніх навчальних закладах, закладах професійної освіти та закладах вищої освіти України.
Подальше навчання	Здобуття вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання через практикуми із залученням студентів до участі у конкурсах, нвуково-дослідних роботах, тренінгах, вебінарах, освітніх форумах та вернісажах-практикумах з фінансової грамотності. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. На практичних заняттях поширеними є кейс-метод, ситуаційні завдання, підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів. Акцент робиться на особистісному саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати

	<p>результати роботи, що сприяє формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти упродовж життя.</p> <p>Домінуючими методами та способами навчання є активні (проблемні, інтерактивні, проектні, саморозвивальні) методи та способи.</p> <p>Організаційними формами є дистанційне, колективне та інтерактивне навчання.</p>
Оцінювання	<p>Усні та письмові екзамени, диференційовані заліки, модульні роботи, індивідуальне усне опитування; індивідуальне письмове опитування (самостійна робота, тестування); презентація командних (групових) проектів; презентація результатів самостійної роботи (реферати, есе, опитування), підготовка та захист курсової роботи, захисти звітів за результатами педагогічної та переддипломної практик, атестаційний екзамен та захист кваліфікаційної роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в освітній і виробничій галузях відповідно до спеціалізацій або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p>
Загальні компетентності	<p>К 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>К 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>К 03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>К 04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>К 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>К 06. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>К 07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>К 08. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Фахові компетентності спеціальності	<p>К 10. Здатність розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки.</p> <p>К 11. Здатність розпізнавати та реагувати на різноманітність студентів і складнощі освітнього процесу.</p> <p>К 12. Здатність використовувати електронне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище.</p> <p>К 13. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу, прогнозування, критичного осмислення проблем у професійній діяльності та прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.</p> <p>К 14. Здатність розробляти і керувати проектами у галузі відповідно до спеціалізації, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p> <p>К 15. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності.</p> <p>К 16. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації.</p> <p>Притаманні лише цій освітній програмі:</p> <p>К 17. Здатність розуміти й критично оцінювати з урахуванням поведінкових компонент сучасні тенденції в сфері особистих фінансів та їх потенційні наслідки з метою прийняття ефективних управлінських рішень як в процесі самоосвіти, так і професійного зростання.</p> <p>К 18. Здатність ідентифікувати поведінкові чинники, що впливають на</p>

	<p>прийняття фінансових рішень, та розробляти рекомендації щодо зменшення їхнього негативного впливу на формування оптимальної фінансової поведінки.</p> <p>К 19. Здатність на високому науково-педагогічному рівні здійснювати викладання фінансової грамотності у закладах освіти із застосуванням інноваційних технологій і передових педагогічних практик.</p> <p>К 20. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички з методики викладання фінансової грамотності для підготовки фахового навчально-методичного забезпечення з метою ефективної організації освітнього процесу у закладах професійної освіти.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПР 01. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання.</p> <p>ПР 02. Уміти використовувати сучасні інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або науковій діяльності.</p> <p>ПР 03. Уміти ефективно формувати комунікаційну стратегію, здійснювати ділову комунікацію і доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтовуючи й узагальнюючи інформацію для фахівців та широкого загалу.</p> <p>ПР 04. Уміти використовувати іноземну мову у професійній діяльності.</p> <p>ПР 05. Діяти з дотриманням етичних норм, цінувати індивідуальне і культурне різноманіття, дотримуватися у професійній діяльності принципів толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>ПР 06. Обирати оптимальну стратегію колективної діяльності, міжособистісного спілкування та взаємодії для реалізації комплексних проектів у галузі (за спеціалізацією) з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.</p> <p>ПР 07. Знати правові та етичні норми професійної діяльності і визнавати відповідальність за результати власної роботи в умовах суперечливих вимог.</p> <p>ПР 08. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про освіту.</p> <p>ПР 09. Застосовувати здобутки психолого-педагогічної теорії та практики, навички консультування з питань освіти при проектуванні та реалізації навчальних/розвивальних проектів на засадах студентоцентрованого підходу.</p> <p>ПР 10. Організовувати освітній процес (співпрацю в команді) студентів, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати педагогічний контроль і моніторинг результатів їх навчання.</p> <p>ПР 11. Використовувати освітні технології і забезпечувати їх навчально-методичний супровід з метою створення сприятливого освітнього середовища.</p> <p>ПР 12. Аналізувати і оцінювати стан господарської діяльності підприємств галузі відповідно до спеціалізації та ризику за умов неповної інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПР 13. Визначати, критично оцінювати ключові тренди соціально-економічного розвитку галузі відповідно до спеціалізації та ризику їх упровадження або застосування в інноваційній діяльності.</p> <p>ПР 14. Обґрунтовувати підприємницькі ідеї і обирати відповідне проектній діяльності програмне забезпечення та інструменти (наприклад, дослідження ринку, статистичний аналіз, порівняльні показники).</p> <p>ПР 15. Уміти проводити експертну оцінку якості товарів і</p>
--	---

	<p>обслуговування у галузі спеціалізації.</p> <p>ПР 16. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень й упровадження сучасних систем менеджменту у професійній діяльності відповідно до спеціалізації в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПР 17. Удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію та проектувати напрями професійного самовизначення і розвитку команди.</p> <p>Додатково для освітньо-професійної програми:</p> <p>ПР18. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей і застосовувати одержані знання, уміння і навички для вирішення практичних задач і проблем у галузі відповідно до спеціалізації.</p> <p>ПР 19. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.</p> <p>ПР 20. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання у виробничій сфері, формулювати висновки за його результатами та готувати результати розробок до оприлюднення.</p> <p>Притаманні лише цій освітній програмі:</p> <p>ПР 21. Уміти ефективно застосовувати теоретико-поведінковий та управлінський інструментарій для вирішення практичних завдань і проблем у процесі підвищення рівня фінансової грамотності, самоосвіти і професійного зростання.</p> <p>ПР 22. Критично осмислювати напрацювання теорії і практики поведінкових фінансів та розробляти рекомендації щодо мінімізації впливу негативних чинників на формування моделей фінансової поведінки.</p> <p>ПР 23. Організувати освітній процес, застосовуючи набуті інноваційні методики та педагогічні практики при викладанні фінансової грамотності у закладах освіти на засадах студентоцентрованого підходу.</p> <p>ПР 24. Уміти застосовувати різні форми і методи освітньої діяльності в процесі викладання фінансової грамотності та фахово формувати його навчально-методичне забезпечення у закладах професійної освіти.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньо-професійної програми, є співробітниками університету, мають науковий ступінь і вчене звання або підтверджений рівень наукової та/або професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мають наукові ступені за спеціальністю та підтверджений рівень наукової і/або професійної підготовки; – за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються; – мають необхідний стаж педагогічної та досвід практичної роботи. <p>Підготовку фахівців здійснює кафедра фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ.</p> <p>У процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом управлінської, фахової роботи.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальні аудиторії, навчально-комп'ютерні лабораторії ЗУНУ, електронні читальні зали бібліотеки ЗУНУ, тренінг-центр «Фінансова просвіта»</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальні та наукові фонди, електронні ресурси бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ, навчальні та наукові фонди Тернопільської обласної наукової бібліотеки, Інтернет – ресурси
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод ЗУНУ.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до укладених угод ЗУНУ та угод (Еразмус+ К1).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Відповідно до вимог чинного законодавства.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумковог о контролю
Обов'язкові компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Методологія наукових досліджень	7	Екзамен
ОК 2	Ділові комунікації англійською мовою	5	Екзамен
Цикл професійної підготовки			
ОК 3	Методологія і дидактика професійної освіти	5	Екзамен
ОК 4	Організаційно-фінансове забезпечення професійної діяльності	5	Екзамен
ОК 5	Поведінкові фінанси	5	Екзамен
ОК 6	Методика викладання фінансової грамотності	5	Екзамен
ОК 7	Міждисциплінарна курсова робота	3	Захист
ОК 8	Педагогічна практика	7	Захист
ОК 9	Переддипломна практика	7	Захист
ОК 10	Атестаційний екзамен	2	Екзамен
ОК 11	Кваліфікаційна робота	14	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		65	
Вибіркові компоненти			
Загальний обсяг вибірових компонент:		25 кредитів/750 годин	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів освітньо-професійної програми (ОПП) другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта» галузі знань 01 «Освіта/педагогіка» здійснюється у формі складання атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею диплому з присвоєнням кваліфікації: ступінь вищої освіти – магістр, спеціальність «Професійна освіта», освітня програма «Фінансова грамотність».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

2.2. Структурно-логічна схема ОПП «Фінансова грамотність»

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11
К 1.	•										•
К 2.	•										•
К 3.		•									•
К 4.		•									•
К 5.											•
К 6.											•
К 7.											•
К 8.											•
К 9.											
К 10.			•				•	•	•	•	•
К 11.						•	•	•	•	•	•
К 12.											•
К 13.			•	•			•	•	•	•	•
К 14.				•							•
К 15.					•		•				•
К 16.											•
К 17.					•		•				•
К 18.					•		•				•
К 19						•	•	•	•	•	•
К 20						•	•	•	•	•	•

5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ»

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11
ПР 1.	•		•	•			•	•	•	•	•
ПР 2.											•
ПР 3.		•		•	•		•				•
ПР 4.		•									•
ПР 5.		•			•	•	•	•	•	•	•
ПР 6.		•	•	•	•		•	•	•	•	•
ПР 7.					•		•				•
ПР 8.			•			•	•	•	•	•	•
ПР 9.			•			•	•	•	•	•	•
ПР 10.	•		•	•		•	•	•	•	•	•
ПР 11.	•		•			•	•	•	•	•	•
ПР 12.	•		•	•	•		•	•	•	•	•
ПР 13.			•	•	•		•	•	•	•	•
ПР 14.	•		•	•	•		•	•	•	•	•
ПР 15.			•	•			•	•	•	•	•
ПР 16.				•	•		•				•
ПР 17.		•									•
ПР 18.			•	•	•		•	•	•	•	•
ПР 19	•		•	•	•		•	•	•	•	•
ПР 20			•	•	•		•	•	•	•	•
ПР21					•		•				•
ПР22					•		•				•
ПР 23						•	•	•	•	•	•
ПР 24						•	•	•	•	•	•